

Medal „Za zasługi bojowe”

(ros. Медаль "За боевые заслуги")

Statut medalu.

Medal został ustanowiony Dekretem Prezydium Rady Najwyższej ZSRR z dnia 17 października 1938 roku. W późniejszym okresie kilkakrotnie statut medalu był poprawiany (w 1943 i 1947 roku). Ostateczne zmiany w statucie odznaczenia były wprowadzone dekretem Rady Najwyższej ZSRR z dnia 28 marca 1980 roku.

Medalem „Za zasługi bojowe” byli nagradzani wojskowi Armii Czerwonej, Marynarki Wojennej, wojsk straży granicznej, wojsk wewnętrznych oraz inni obywatele radzieccy. Medalem nagradzano również osoby nie będące obywatelami ZSRR.

Medal „Za zasługi bojowe” został ustanowiony w celu nagradzania za umiejętne, śmiałe i aktywne działania w walce, mające wpływ na wykonanie zadania przez jednostkę wojskową; męstwo przy obronie granicy ZSRR; bardzo dobre wyniki w szkoleniu wojskowym i politycznym, w opanowaniu nowego sprzętu wojskowego i utrzymaniu wysokiej gotowości bojowej jednostki wojskowej oraz za inne zasługi w czasie pełnienia służby wojskowej. W czerwcu 1944 zdecydowano nagradzać medalem „Za zasługi bojowe” również za 10 lat nienagannej służby (za wysługę 15, 20 i 25 lat odznaczano orderami), z czego zrezygnowano w 1958 roku.

Do czerwca 1941 medalem „Za zasługi bojowe” wyróżniono około 21 tysięcy osób. Łącznie medalem „Za zasługi bojowe” przed 1995 rokiem nagrodzono 5.210.078 razy.

Medal „Za zasługi bojowe” jest noszony po lewej stronie klatki piersiowej po medalu Uszakowa.

Ogólny opis medalu.

Medal „Za zasługi bojowe” ma formę wykonanego ze srebra kręgu o średnicy 31-32,5 mm (w zależności od roku produkcji). W górnej części awersu medalu jest widoczny wypełniony czerwoną emalią napis „СССР” o wymiarach 6x2,5 mm. W środkowej części znajduje się trzywersowy napis: „ЗА БОЕВЫЕ ЗАСЛУГИ”. Wysokość liter – 3 mm. Pod napisem są widoczne skrzyżowane wizerunki karabinu z bagnetem i szabli. Długość karabinu – 23 mm, szabli – 20 mm. Awers ma otoczkę o szerokości 1 mm. Rewers medalu jest gładki. Ogólna waga odznaczenia bez kołodki wynosi 27,930+/-1,52 g.

Medal za pomocą uszka w górnej części i zawieszki został połączony z pięciokątną blaszką (kołodką), owiniętą szarą wstążką z dwoma złocistymi paskami.

Szczegółowe opisy różnych odmian medalu.

Typ 1. Prostokątna kołodka.

Wariant 1. Gwintowana śruba na kołodce ma średnicę 3 mm, została wykonana z miedzi. Średnica nakrętki z napisem „МОНДВОР” – 18 mm. Przed cyframi numeru seryjnego znajduje się znak: №. Sam znak oraz cyfry numeru seryjnego zostały wybite ręcznie. Przylutowane uszko w górnej części medalu ma średnicę nie więcej niż 5 mm. Wszystkie litery w napisie „СССР” są wypełnione czerwoną emalią. Warstwa emalii jest gruba, znajduje się na jednym poziomie z powierzchnią medalu. Minimalny znany numer odznaczenia – 9, maksymalny – 30308.

Wariant 2. Gwintowana śruba na kołodce ma średnicę 4 mm, została wykonana ze srebra lub posrebrzanego mosiądzu. Średnica nakrętki z napisem „МОНЕТНЫЙ ДВОР” – 24-25 mm. Przed cyframi numeru seryjnego znajduje się znak: №. Sam znak oraz cyfry numeru seryjnego zostały wybite ręcznie. Przylutowane uszko w górnej części medalu ma średnicę nie więcej niż 5 mm. Wszystkie litery na awersie są wypełnione czerwoną emalią. Warstwa emalii jest gruba, znajduje się na jednym poziomie z powierzchnią medalu. Minimalny znany numer odznaczenia – 28996, maksymalny – 36446.

Wariant 3. Gwintowana śruba na kołodce ma średnicę 4 mm, została wykonana ze srebra lub mosiądzu. Średnica nakrętki – 24-25 mm. Numer seryjny został wyбитo stemplem. Przed cyframi numeru seryjnego brak znaku №. Przylutowane uszko w górnej części medalu ma średnicę 5 mm lub w późniejszych medalach 5,25-6,25 mm. Wszystkie litery w napisie „СССР” są wypełnione nie czerwoną emalią, a lakiem. Warstwa laku jest cienka, znajduje się poniżej poziomu powierzchni medalu. Krążek medalu jest grubszy, ok. 3 mm. Waga medalu z kołodką (bez nakrętki) – 31,2 g. Wysokość cyfr numeru seryjnego 2,5 mm. Minimalny znany numer odznaczenia – 50040, maksymalny – 239301.

Wariant 4. Ten wariant odznaczenia jest podobny do wariantu 3, tylko krążek medalu jest cieńszy (ok. 2,2 mm). Waga medalu z kołodką (bez nakrętki) – 25,6 g. Gwintowana śruba na kołodce ma średnicę 4 mm, została wykonana z mosiądzu. Średnica nakrętki – 24-25 mm. Przylutowane uszko w górnej części medalu ma średnicę 5,5-6,25 mm. Minimalny znany numer odznaczenia – 225067, maksymalny – 480345.

Porównanie wariantów 3 i 4 oraz 1 i 2/4.

Typ 2. Pięciokątna kołodka.

Wariant 1. Uszko zostało przylutowane do krążka. Numer seryjny wybity stemplem. Rękojeść szabli jest zagięta do dołu. Ten wariant odznaczenia niczym się nie różni od wariantu 3 typu 1, oprócz kołodki. Minimalny znany numer odznaczenia – 347644, maksymalny – 1133684.

Wariant 2. Uszko zostało przylutowane do krążka. Numer seryjny wybity stemplem. Rękojeść szabli jest prosta. We wszystkich następnych wariantach odznaczenia rękojeść będzie prosta.

Rodzaj 1. Cyfry w numerze seryjnym są szerokie. Minimalny znany numer odznaczenia – 1074829, maksymalny – 2988734.

Rodzaj 2. Cyfry w numerze seryjnym są wąskie. Minimalny znany numer odznaczenia – 2739132, maksymalny – 2984687.

Porównanie rękojeści szabli na medalach wariantu 1 i 2.

Wariant 3. Uszko medalu stanowi całość z krążkiem, jest w kształcie rosyjskiej litery „П”.

Rodzaj 1. Cyfry w numerze seryjnym są szerokie. Minimalny znany numer odznaczenia – 1968115, maksymalny – 3210616.

Rodzaj 2. Cyfry w numerze seryjnym są wąskie. Minimalny znany numer odznaczenia – 2525977, maksymalny – 3207501.

Rodzaj 3. Medal był nadawany od stycznia 1947 roku. Brak numeru seryjnego na rewersie. Litery na awersie są emaliowane na czerwono. Uszko stanowi całość z krążkiem, jest płaskie.

Wariant 4. Brak numeru seryjnego na rewersie. Litery na awersie są emaliowane na czerwono. Uszko stanowi całość z krążkiem, jest płaskie.

Wariant 5. Brak numeru seryjnego na rewersie. Litery na awersie są emaliowane na czerwono. Uszko stanowi całość z krążkiem, jest okrągłe.

Na rynku kolekcjonerskim bardzo często można spotkać podróbki medalu „Za zasługi bojowe”. Jakość ww. podróbek bardzo się różni, często wskazana konsultacja doświadczonego specjalisty (www.czasybohaterow.pl) w celu określenia autentyczności odznaczenia.

